

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

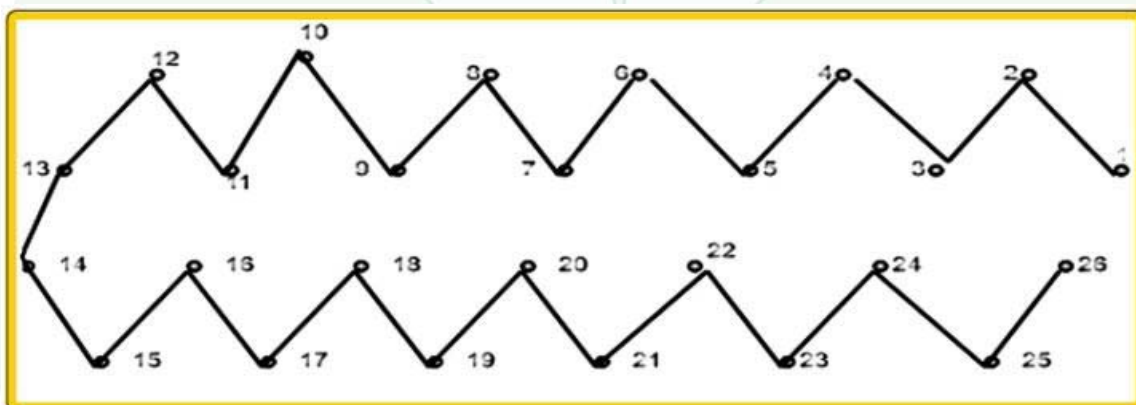
Biotehnički institut - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica
Tel: 081 206 713 Fax: 081 206 712 Mail: extension-pg@cg.yu

ANALIZA PLODNOSTI ZEMLJIŠTA

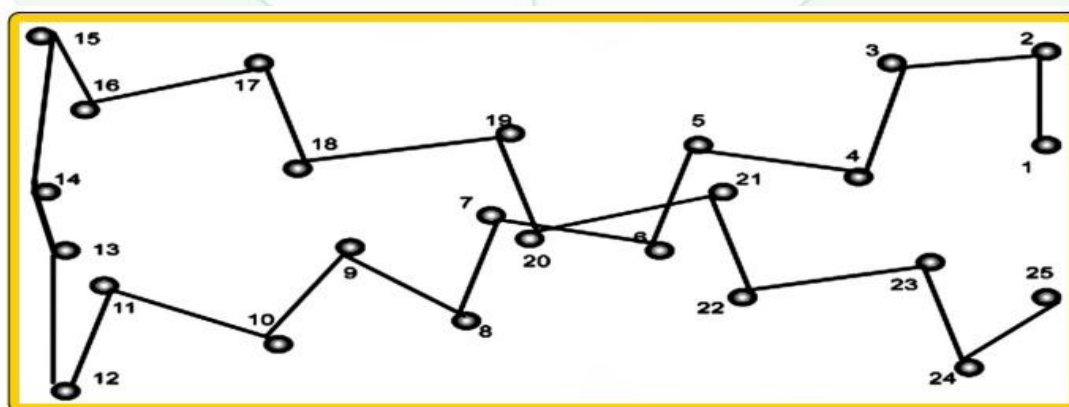
Prije zasnivanja svih višegodišnjih zasada, kao i prilikom podizanja proizvodnih jednogodišnjih zasada u ratarsko-povrtnoj proizvodnji neophodno je izvršiti pedološko-hemijsku analizu zemljišta. Od rezultata analize zemljišta i obezbijedjenosti parcele sa osnovnim hranivima zavisi i preporuka o adekvatnom djubrenju parcele, što je jedan od glavnih uslova uspješne proizvodnje.

Uzorkovanje zemljišta najbolje je uraditi nakon obavljene žetve, odnosno skidanja usjeva, tj. prije podizanja samog zasada, neposredno prije osnovne obrade zemljišta.

Postoji više načina uzimanja uzoraka, po tzv. šahovskom rasporedu ili po dijagonali.

Uzorkovanje zemljišta po šahovskom rasporedu

Uzorkovanje zemljišta po dijagonali

Bez obzira kako je uzet uzorak, postoje određeni principi kojih se potrebno pridržavati bez obzira na koji način je uzet uzorak, a to su:

- Prosječan uzorak predstavlja proizvodnu parcelu maksimalne površine do 5 ha koja se nalazi na istoj nadmorskoj visini i sličnom kvalitetu zemljišta
- Proizvodna parcela je parcela koja je u proteklom periodu korišćena na sličan način i sa istim usjevom (ista kultura, agrotehnika, djubrenje)
- Prosječan uzorak sadrži 20-25 pojedinačnih uzoraka koji se miješaju i od kojih se pravi reprezentativan uzorak zemljišta za tu parcelu. Po pravilu, što je veći broj pojedinačnih uzoraka, prosječan uzorak bolje oslikava stanje parcele sa koje je uzet.

Prosječan uzorak uzima se sondom ili ašovom na dubini od 0-30 cm. ukoliko se na parceli zasniva ratarsko-povrtarska, odnosno na dubini od 0-30 i 30-60 cm. ukoliko je parcela predviđena za voćarsko-vinogradarsku proizvodnju. U ovom slučaju potrebno je posebno odvajati pojedinačne uzorke (0-30 i 30-60 cm), kako bi se na kraju dobili prosječni uzorci sa dubine 0-30, odnosno 30-60 cm.

Kod uzimanja uzoraka sondom, ona se ubode do odgovarajuće dubine i istrese uzorkovano zemljište koji predstavlja jedan pojedinačan uzorak.

Uzorkovanje zemljišta sa sondom

Uzorkovanje zemljišta ašovom vrši se tako što se prvo izvadi grumen zemlje a potom se uz ivicu rupe zabode ašov pod uglom od 90° do predviđene dubine, ašov sa zemljom pažljivo izvadi, položi na zemlju i uzima uzorak sa sredine ašova, širine 3-4 cm. dok se ostatak zemlje odbaci.

Na isti način i u prvom ili u drugom slučaju uzimaju se pojedinačni uzorci sa dubine od 30-60 cm.

Način uzorkovanja zemljišta sa ašovom

Kada se uzmu pojedinačni uzorci sa iste dubine, potrebno je dobro usitniti zemlji u odsrtraniti kamen i djelove biljaka. Zemlja se nakon toga dobro izmiješa i uzme se prosječan uzorak od 0,5-1,0 kg zemlje. Na isti način se pravi prosječan uzorak sa dubine od 30-60 cm. Nakon toga zemlja se raširi u tankom sloju na čistom papiru i ostavi da se prosuši (nikako na suncu). Prosušena zemlja se upakuje u čistu papirnu kesu. Na posebnom papiru potrebno je dostaviti sledeće podatke:

- Ime i prezime vlasnika parcele sa adresom i telefonom
- Katastarska opština
- Veličina parcele
- Dubina sa koje je uzet uzorak
- Šta se planira gajiti na toj parceli

-
- Ako je u pitanju voćarsko-vinogradarska proizvodnja navesti da li je zasad u podizanju ili u eksploataciji

Na osnovu rezultata analize zemljišta daje se preporuka o vrsti i količini đubriva koju je potrebno unijeti prije zasnivanja proizvodnje kako bi zemljište bilo optimalno obezbijedjeno za kulturu koja se želi gajiti.

Kod višegodišnjih zasada koji su u eksploataciji, kontrolu plodnosti zemljišta potrebno je vršiti svakih 3-5 godina.

Grozđanić Rajko, dipl. inž. polj.
Objavljeno u Dan-u

